

Veto opent een raam op proefdieren, dossier op pagina's 5-9.

(foto Katrin Vandenbosch)

Studiedag 'Student en huisvesting' in de Valk Gebruik modelhuurkontrakten neemt sterk af

Uit een onderzoek van de Huisvestingsdienst blijkt dat de kwaliteit van huurkontrakten de laatste vijf jaren gestadig achteruit is gegaan. Het onderzoek is gebaseerd op de huurkontrakten die bij de inschrijvingen verzameld worden. De resultaten van dit onderzoek werden zo'n beetje de basis voor de studiedag 'Student en huisvesting' die vorige week vrijdag in het Valkcollege werd georganiseerd door Studentenvoorzieningen in samenwerking met de rechtsfaculteit. De organisatoren wisten zo'n honderdvijftig geïnteresseerden van de verschillende belanghebbende partijen bijeen te brengen, wat op zichzelf al een succes genoemd mag worden.

Het minste wat je kan zeggen, is dat er een gevarieerd publiek op de studiedag was afgekomen. Deelnemerslijsten bevestigden wat de vaak geanimeerde reacties in de zaal al deden vermoeden: aanwezig waren huisvestingsverantwoordelijken van universiteiten en hogescholen, parlementsleden, bevoegde stadsambtenaren en natuurlijk de twee grote belanghebbende partijen: kotbazen enerzijds en studenten anderzijds. En of deze twee partijen nu wel of niet met getrokken messen tegenover elkaar stonden — zoals rechtendekaam Herbots het in zijn openingswoordje formuleerde —, dat ze tegengestelde belangen hadden was voor iedereen duidelijk, ondanks de verzoenende taal op het einde van de studiedag.

De studiedag was opgesplitst in twee delen. 's Voormiddags kwamen een drietal sprekers verschillende aspecten van studentenhuusvesting belichten. Voor het tweede deel van de studiedag kon iedereen kiezen tussen drie workshops, voorgezeten en voorbereid door twee experts en een student. De verschillende workshops behandelden achtereenvolgens de modelhuurkontrakten van een aantal universiteiten en hogescholen, de kwaliteitsbewaking en de financiële en fiscale aspecten van het huren van studentenkamers.

Overvloed

Onder de noemer 'Student en huisvesting' kwamen uiteenlopende vragen aan bod, gaande van de domiciliëringsproblematiek in universiteitssteden over de essentiële comfort- en

veiligheidsnormen voor studentenkamers, tot de noodzaak van een wetelijk kader specifiek voor het huren van studentenkamers. Maar vanuit de meeste nadruk werd door de organisatoren geleid op de huurkontrakten en de evoluties die deze de laatste jaren doormaakten. Of, zoals Jos Dewinter van de Huisvestingsdienst het formuleerde: "Niet zozeer de comfortveiligheid, die de laatste jaren voortdurend verbeterd is, maar de contractveiligheid, die een neerwaartse trend vertoont, zal door de overheid de komende jaren gewaarborgd moeten worden." Dat bleek duidelijk uit een door de Huisvestingsdienst uitgevoerde studie, waarbij een representatieve steekproef werd geanalyseerd van kontrakten die de Leuvense studenten gedurende de periode 1989-94 inleverden bij hun inschrijving.

Schaarste

Zo leert de studie ons dat het gebruik van de modelhuurovereenkomst, die de Huisvestingsdienst de kotbazen ter beschikking stelt, achteruit is gegaan van ongeveer tachtig naar minder dan zestig procent van de afgesloten kontrakten. Aan de andere kant bedraagt het aantal studenten met tenminste een stortbad en centrale verwarming op kot nu negentig procent, een duidelijke stijging tegenover vijf jaar geleden. Jos Dewinter stelde tenslotte een gemiddelde prijsstijging van zeventien procent vast over de voorbije vijf jaar, met een afbuiging in 1992-93 en 1994-95. De gemiddelde huurprijs is nu 6600 frank, berekend over tien maanden.

Al deze evoluties kadert Dewinter in een markteconomisch model waarbij conjuncturele verschijnselen van schaarste en overvloed van kamers ongeveer om de negen jaar terugkomen. Op dit moment zitten we weer in zo'n moment van relatieve overvloed, dat echter onmiddellijk kan omslaan in schaarste door het stilvallen van investeringen, zowel van de kant van de particulieren als van de universiteit.

Minimum

In ieder geval ziet Jos Dewinter in de huidige situatie van overvloed een kans voor studenten om de negatieve tendenzen in hun voordeel om te buigen. Deze negatieve tendenzen uit zich onder andere in het feit dat één derde van de huurders een waarborg moet betalen van meer dan tienduizend frank. Het schrappen van klousules in het contract die de student de mogelijkheid laten kosteloos van zijn tweede zit te genieten, is een andere van die tendenzen. Dat komt in feite neer op een verdoken verhoging van de huurprijs. Ook het schrappen van de mogelijkheid tot eenzijdige verbreking van het contract tijdens de eerste maand en tenslotte het afwezig zijn van de mogelijkheid om een kot voor tien maanden te huren in plaats van voor twaalf zijn duidelijk negatief. Positief is dan weer dat meer huurkontrakten bemiddeling van de Huisvestingsdienst mogelijk maken.

Een andere opvallende vaststelling uit het onderzoek was dat de huurbazen die de beschikbaarheid van de kamer tijdens de tweede zit beperkten — en in het algemeen minder klousules toelieten —, ook de duursten bleken te zijn. Binnen het bestek van dit onderzoek kon niet verder gezocht worden wat dan wel uiteenlopende

vervolg op pag. 10

Nieuwe actie tegen het VAO-beleid Fietsen op de autosnelweg

Na de twee betogingen tegen het verhogen van de inschrijvingsgelden in de voortgezette academische opleidingen (VAO's), gaat de Leuvense studentenbeweging het deze keer over een andere boeg. De Vlaamse Raad in Brussel is het doel van de nieuwe actie en daar wordt op donderdag naartoe gefietst.

Zoals bekend, heeft de Vlaamse raad een financieringsvoorstel goedgekeurd waarbij voor de betoelaging van de VAO's geen rekening meer wordt gehouden met de studenten-aantallen. Tegelijkertijd krijgen de universiteiten het recht om de inschrijvingsgelden zelf te bepalen. Hoewel de maatregel ook wel een nobel doel heeft (de wildgroei van deze richtingen stoppen) zet hij feitelijk de deur op een kier voor een elite-onderwijs. Het is niet denkbeeldig dat in de toekomst enkel de meer begoede studenten zich deze — noodzakelijke maar peperdure aanvulling op hun basisdiploma — zullen kunnen permitteren, vooral ook omdat een VAO-student niet kan betoelaagd worden met een studiebeurs.

Na twee tumultueuze betogingen voor de vakantie, probeert de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) ditmaal dus de fietsstocht uit als protestmiddel. Het is de bedoeling om met al diegenen die de democratisering van het onderwijs nog in het hart dragen en hun evenwichtsorgaan nog niet hebben kapotgezopen, van Leuven naar het Vlaams parlement te fietsen en terug.

Ambio's

Aan de actie zullen niet alleen studenten uit Leuven deelnemen, ook delegaties uit Antwerpen en Gent worden in Brussel verstuurd (of zij het hele parcours ook per fiets gaan afleggen is nog onduidelijk). Voor de terugtocht heeft men een vrachtwagen ingehuurd die de fietsen van overmoedigen naar huis kan transporteren. De organisatoren zijn trouwens zeer optimistisch omtrent de verwachte opkomst. Naar verluidt zouden ze de weergoden omgekocht hebben met het verzamelde jaarsalaris van de vrijgestelden.

Het oorspronkelijke plan om over de autosnelweg te fietsen zou waarschijnlijk nog meer deelnemers gelokt hebben maar het ministerie van Binnenlandse Zaken stak de organisatoren de welbekende stokken in de wielen. Er werd enkel toelating verleend om via de Brusselsesteenweg te fietsen. Gelukkig gaat de tocht ook nog over de kleine ring in Brussel en dat zoiets op een drukke werkdag voor de nodige files met bijbehorende ambiance zal zorgen, spreekt voor zich.

De eisen die men met deze manifestatie kracht wil bijzetten zijn niet nieuw. Eerst en vooral wordt aan de universiteiten met aandrang gevraagd om geen gebruik te maken van de (zeer verleidelijke) mogelijkheid om een jaartje bijstuderen heel wat duurder te maken. Daarentegen pleiten de betogers voor een interuniversitaire rationalisatie van die opleidingen, waardoor kan vermeden worden dat dezelfde opleiding (met wat kleine verschillen) door meerdere universiteiten tegelijk wordt ingericht. Kwestie van geen schaarse

middelen te verspillen.

Naar de Vlaamse overheid toe is de eis ten eerste dat de artikels in kwestie uit onderwijsdecreet zes worden ingetrokken. Ten tweede dat de regering een interuniversitaire rationalisatie steunt en tenslotte dat ook VAO-studenten in aanmerking zouden komen voor een studiebeurs.

Zes

Het is nog niet zo gek dat de aankondigende affiche afsluit met de benadrukte boodschap dat het gekraak rond de inschrijvingsgelden van VAO's de aandacht niet mag afleiden van het basisprobleem, namelijk dat een tweede diploma geen conditio sine qua non mag worden om één van de dungezaaide jobs te kunnen bemachtigen op de arbeidsmarkt. Het principe moet blijven dat een basisopleiding alles bevat wat men nodig heeft om aan de slag te kunnen.

Alexander Witpas
Peter Van Rompaey
De actie zal doorgaan op donderdag 26 januari. Vertrekpunt is het Ladeuzeplein, vertrek uur is 12.30 u. Men fietst via de Brusselsesteenweg en zal waarschijnlijk terug in Leuven zijn rond 18.00 u. Hopenlijk voert de rijkszwacht geen controles uit op de gebruikte fietsen.

BINNENIN

Fantasten

Niet alleen het feit dat wij van de Veto nog geen enkele lezersbrief over bisschop Gailliot hebben ontvangen — iets waar onze vrienden van De Standaard nochtans in verdrinken — wekt ter redactie grote beroering. Ook dat onze perskaarten voor het filmfestival van Berlijn nog steeds niet aangekomen zijn, zaait in die mate onrust in de rangen dat we ons tegenwoordig allemaal een beetje IJzerbedevaartkomitees voelen. Aangezien de sfinks van de Van Evenstraat naar Berlijn mag met haar Stuc-productie, is onze aanwezigheid aldaar tenslotte meer dan ooit gewenst. RAF van De Standaard is bij deze geïnverteerd voor de Veto-bus.

Bebuquin

Ciska naar Berlijn, dan de skribenten van Bebuquin sita presto naar de Boekenbeurs. Alwaar zij zich door middel van een fel opgemerkte performance gelardeerd met een versgeslepen slagmerg, de eerste druk van het Kringraadjaarsverslag 1994. OJ Simpson en een niets vermoedend IJzerbedevaartkomitee onder leiding van De Standaards RAF hun faam in de Vlaamse literaire analen zullen befeiten als toneelgeneratie met ballen.

GROEP T INGENIEURS MET VISIE
INDUSTRIËLE HOGESCHOOL LEUVEN

Campus Blauwput • Vuurkruisenlaan 4 • 3000 Leuven • Telefoon 016 23 08 50 • Telefax 016 22 83 43

Leuven discussieert verder Numerusclaususdebat ook aan franstalige zijde heropend

Zoals bekend brachten de Vlaamse ministers Van den Bossche (SP, Onderwijs) en Demeester (CVP, Welzijn) een goede maand geleden het numerusclaususdebat terug ter sprake. De Vlaamse geneeskundekolleges deden daarna wat hen verwacht kon worden, maar ook uit het kabinet van federaal minister van Sociale Zaken De Galan (PS) klonken verontrustende geluiden. De laatste weken werd het thema bovendien ook aangeroerd aan de andere zijde van de taalgrens. De Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS) en haar Waalse tegenhanger *Fédérations des Etudiant(e)s Francophones (FEF)* blijven zich krachtig uitspreken tegen elke vorm van toegangsbeperking, de Leuvense studentenbeweging blijft verder discussiëren.

De spreekwoordelijke knuppel in het hoenderhok was een artikel in *De Standaard* dat stelde dat Van den Bossche en Demeester volgend academiejaar een toelatingsexamen willen invoeren voor geneeskunde. De modaliteiten daarvan zouden ze aan de Vlaamse Interuniversitaire Raad (Vlir) overlaten. Alhoewel dat voorstel natuurlijk in de richting gaat van de aloude eisen van de artsensyndikaten, denkt Van den Bossche echter niet aan een numerus clausus, waarbij een vast percentage van de ingeschreven slaagt. Daarvoor zou geen meerderheid in de Vlaamse Raad te vinden zijn. De minister ziet meer in een strengere selectie, voor of na eerste kandidatuur.

Begin januari blijkt dat binnen het kabinet van minister van Sociale Zaken Magda De Galan ook steun bestaat voor het voorstel van Van den Bossche en Demeester. De Galan's adjunct-kabinetschef Paul Verhavert stelt dat er een pletoraprobleem is bij de studenten kinesitherapie, een categorie studenten die zich volgens Demeester ook aan toegangsbeperkende maatregelen mag verwachten. Verhavert verbijert verder niet dat zijn ministerie het initiatief van de twee Vlaamse ministers "met belangstelling volgt".

Polyo

Enkele dagen later spreken ook de Vlaamse geneeskundekolleges — met uitzondering van Van Camp (VUB) — zich uit voor de idee van een toelatingsexamen. Daarbij wordt ten overvloede nog eens duidelijk hoe de vork in de steel zit. De Vlaamse Mannen (KU Leuven) in De Morgen: "We zijn natuurlijk niet zeker of een toelatingsexamen het aantal geneeskundestudenten ook werkelijk zal doen dalen. Indien niet, dan zal men een stap verder moeten zetten en een numerus clausus invoeren." Vorige week stelde Van Camp echter dat die berichten voorbarig zijn.

Ondertussen wordt duidelijk dat er ook aan Franstalige zijde — waar het arsenaal bod trouwens hoger is dan in Vlaanderen — het één en ander beweegt. Volgens PS en PSC zouden mutualiteiten en geneesheren PS en

PSC dringend om een snelle beperking van het aantal geneeskundestudenten in België te verzoeken. Onderwijsminister Michel Lebrun (PSC) denkt daarbij aan het hervormen van de eerste kan geneeskunde in een polyvalent jaar. Daarna zou een bijkomend jaar de wil van de aspiranten om dit vak uit te oefenen moeten testen. Wie niet slaagt, kan dan nog steeds verdergaan in een andere wetenschappelijke discipline.

Koffy

Dinsdag staat het punt op de agenda van de raad van de negen franstalige rektoren. In 1993 stelde de Conseil Interuniversitaire Francophone (CIUF) dat "er geen verband is aangehouden tussen de stijgende kosten van de gezondheidszorg en die van het stijgende aantal geneeskundestudenten." Die stelling geldt nog steeds, maar deze keer speelt de pronumerusclaususlobby het primair op de kwaliteit van die gezondheidszorg. Nog steeds volgens *Le Soir* zou de UCL nu neigen in de richting van een test na de eerste kandidatuur. Aan de ULB daarentegen zou men weigerachtig staan tegenover ieder idee van toegangsbeperking. De vrije universiteit denkt eerder aan een herziening van de geneeskundestudies, in die zin dat ze niet meer vanzelfsprekend zou leiden tot "een klinische praktijk die zich voedt aan de Sociale Zekerheid."

Het moge duidelijk zijn dat er in de verschillende betrokken kabinetten een vrij grote consensus bestaat over de dringende noodzaak van een vorm van toegangsbeperking, en dit zowel in Vlaanderen als in Wallonië. Het wachten is nu op de standpunten van de rektoren in het CIUF en de Vlir. VVS en FEF blijven zich krachtig uitspreken tegen elke vorm van toegangsbeperking. In een persnota van FEF heet het bijvoorbeeld dat "wij de hardnekkigheid van de artsensyndikaten in verband met een toegangsbeperkende maatregel niet aksepteren." Terecht vestigen zij er de aandacht op dat eens een dergelijke maatregel geïnstalleerd is binnen de medische opleiding, niets verhindert dat gelijksortige initiatieven worden genomen in andere richtingen. VVS

spreekt zich ook krachtig uit tegen iedere vorm van toegangsbeperking: "Hier kan niet op toegegeven worden. De problemen binnen de gezondheidszorg moeten dáár opgelost worden: akkreditering, echelonering, fidelisering, vernieuwing van de uitgroei-mogelijkheden." en verder: "De opleiding tot basisarts moet herbekeken worden." Van akties lijkt voorlopig echter nog geen sprake.

Binnen Loko, de Leuvense studentenbeweging waarin de verschillende fakulteitskringen vertegenwoordigd zijn, wordt ondertussen verder gepa-

laverd. Zo werd vrijdagavond op een gezamenlijke AV van Kringraad (bevoegd voor onderwijsmateries) en Sociale Raad de vraag behandeld in hoeverre Loko een standpunt kan verdedigen dat afwijkt van dat van VVS.

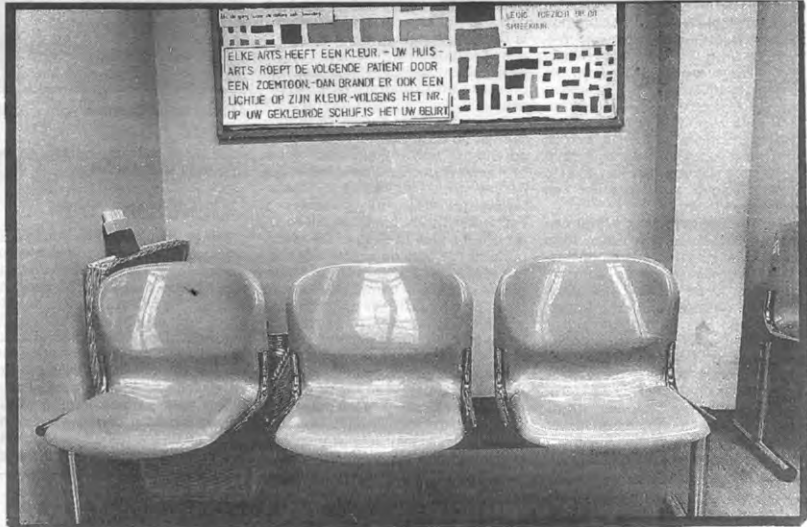
Kryng

Niet toevallig kwam die vraag van *Mediapresses* Joris Vandenberghe. Medica, de kring van de Leuvense geneeskundestudenten, pleit in de eerste plaats wel voor een evenwichtige herverdeling van de werkbelasting in de medische sector. Anderszins voegt zij daar echter aan toe "dat dit fundamenteel niets oplost" en lijkt zij op zijn minst meer te vinden voor toegangsbeperking dan VVS. Op de voornoemde vraag was het antwoord in elk geval duidelijk: als lid van VVS kan Loko wel een discussie heropenen, maar tegelijkertijd vereist het respect voor de democratische besluitvorming van die vereniging ook

laverd. Zo werd vrijdagavond op een gezamenlijke AV van Kringraad (bevoegd voor onderwijsmateries) en Sociale Raad de vraag behandeld in hoeverre Loko een standpunt kan verdedigen dat afwijkt van dat van VVS.

Of Loko die resoluties in verband met toegangsbeperking zal bevragen, wordt deze week verder besproken. De kringen kregen daarvoor een aantal nota's mee in verband met dit onderwerp, waaronder één nieuwe van Medica. Die tracht enerzijds een nota van Kringraad van twee jaar geleden te ontcrachten. Alhoewel de auteurs trachten aan te tonen dat er (ook) nood is aan een toegangsbeperking, lijkt de *Medicanota* vreemd genoeg vooral argumenten aan te dragen voor een dringende hervorming van de gezondheidszorg. De schaarse aanmerkingen die vrijdag reeds gegeven werden — bedoeling was de nota's enkel voor te stellen — laten in elk geval vermoeden dat de andere kringen verre van overtuigd zijn van de noodzaak van een ingrijpende koerswijziging zoals het opgeven van de vrije toegang tot het hoger onderwijs.

Krys Jacobs

Teveel artsen of te weinig patiënten?

(foto Philip De Keyser)

KNAP NIEUW STUK VAN DE BLAUWE MAANDAG COMPANIE 'ZWAK/STERK': STERK

Op een groot leeg podium, afgebakend met lange verticale repen plastic, vinden veertien ontmoetingen plaats. Negen levens raken met elkaar verstrengeld. Negen mensen die balansen tussen zwak en sterk. De Blauwe Maandag Compagnie (BMCie) brengt een soort Vlaamse 'Short Cuts' die u deze week in Leuven kan zien.

De tekst van Jean-Marie Plemme, de Luiks auteur en dramaturg die onder andere voor de Muntschouwburg heeft gewerkt, heeft een verhaal. Het is meer een netwerk van personages en gebeurtenissen. Tussen de scènes vallen gaten en de toeschouwer moet zelf, beetje bij beetje, de verbanden zoeken. Ook de personages zijn niet duidelijk afgelijnd: de meesten zijn niet zwak of sterk, ze zijn zwak én sterk. Maar juist dat onafge, en het daaruit voortvloeiende spel van tegenstellingen en paradoxen, maakt deze voorstelling knap.

Frans Denissen vertaalde het stuk. Hij geniet enige bekendheid als auteur — zijn boek 'De thuisreis' werd in 1992 genomineerd voor de prestigieuze NCR-prijs —, maar hij is bovendien een van de beste Belgische vertalers. Dat blijkt uit 'Zwak/Sterk'. Denissen heeft de originele Franse tekst, die in een Nederlandse vertaling volgens de regisseur te academisch klonk, omgezet in een Vlaams-dialektisch taaltje. "Den asem is niet alles meer", klinkt het. Wat de vertaling sterk maakt is dat Denissen, in dat op het eerste gezicht vrij beperkte idioom, toch een heel scala aan registers aan bod laat komen. In dialect evolueert hij van plat naar poëtisch, van dom naar pseudo-filosofisch.

In zijn regie is Philippe Sireuil er in geslaagd de voorstelling de juiste toon te geven: slingerend tussen tragisch en komisch. Het is merkwaardig dat ondanks het feit dat Sireuil voor het eerst voor de Blauwe Maandag Compagnie werkt, het stuk toch een typische BMCie-stijl heeft, soms zelfs iets te tipisch. Net zoals bijvoorbeeld in 'Vader', 'Wilde Lea' of 'Joko' is het

einde een chaotische siemppartij, wordt er weer heel wat afgebruld, en ontbreekt ook het nodige naakt niet. Het worden bijna storende 'tics' in het BMCie-spel.

Dat het desalniettemin een beklijvende voorstelling is, is vooral te danken aan de acteurs. Op Guy Van Sande na brengen ze hun personages heel overtuigend. Zij tonen ons dat er geen 'links of rechts', geen 'sympathiek of antipathiek', en geen 'zwak of sterk' bestaan. De vertwijfeling staat centraal: "Dames en heren, soms is 'le venen stromt'", zoals Yvonne zegt. Toch blijft er enige hoop: Claudia en Simon, en in mindere mate ook Herman en Carmen, slagen er in enige vat te krijgen op hun leven. Ze krijgen klappen maar komen weer recht.

Ondanks de vele tegenstellingen die het stuk beheersen, is het politiek

geëngageerd te noemen. De belangrijkste rode draad, het verhaal dat alle andere verhalen verbindt, is immers de opkomst van de ekstreem-rechte politicus Victor Opsomer. De hele voorstelling door groeit zijn invloed, en via hem toont Plemme hoe ekstreem-rechts ieders leven langzaam maar zeker in zijn greep kan krijgen. Daarom alleen al is 'Zwak/Sterk' een aanrader.

Koen Wauters

De Blauwe Maandag Compagnie brengt 'Zwak/Sterk' van Jean-Marie Plemme in een regie van Philippe Sireuil op dinsdag 24, en op donderdag 26 tot en met zaterdag 28 januari om 20.00 u in de Stadsschouwburg. Kaarten kosten 200/300/400/450/500.

CHAOS

café pool snooker

in het hartje van Leuven
op je weg naar de Oude Markt

Zeelstraat 1 (boven Lunapark)
Tel.: 016/23.33.18
open 7 op 7 van 11.00 tot 02.00 uur
zat. en zon. van 15.00 tot 02.00 uur

advertentie

Life Style
Center

Penitentienstraat 13
3000 LEUVEN
(zijstraat Mechelsestraat)
Tel. & fax 016/20.14.09

advertentie

FITNESS
AEROBICS
STEAEROBICS
CARDIOFUNK
SAUNA
ZWEMBAD
STOOMBAD
VOETBAD
RELAXRUIMTE
ZONNEBANKEN
SNOOKER
AMERICAN POOL
BOWLING

'De Islam, een wereldgodsdienst' Fundamentalisme en verdraagzaamheid

Het fenomeen godsdienst is een aspect dat zeker niet ontbreekt in een multiculturele samenleving zoals we die vandaag kennen. Onze westerse cultuur met Griekse en Romeinse wortels wordt dagelijks gekonfronteerd met een totaal andere traditie: de islam. Om meer inzicht te krijgen in de integratieproblematiek die gepaard gaat met de godsdienst van eerste en tweede generatie vreemdelingen in onze samenleving, organiseert Studenten tegen Racisme (Ster) een informatieavond.

Tal van situaties geven tegenwoordig aanleiding tot het steeds weer opnieuw aanwakken van de discussie over de waarde van de islamitische godsdienstbeleving in verschillende landen. In Algerije, het meest westerse land van de Arabische wereld, werden democratische verkiezingen afgebroken om te voorkomen dat het extreem-religieuze Islamitisch Heilsfront (Fis) er een geloofsdiktatuur zou vestigen. Wat zich de laatste tijd voordoet in Algerije, staat model voor wat zich voor kan doen in andere landen waar moslims een meerderheid vormen.

Het fundamentalisme vormt een ernstige bedreiging voor iedere vorm van sociale en economische ontwikkeling in de wereld van de islam. Op 23 juni 1992 zei de Algerijnse president Mohammed Boudraf: "Andere landen zijn ons voorbijgestreefd op gebied van wetenschap en technologie. De islam...". Voor hij zijn zin kon afmaken werd Boudraf, die streefde naar aansluiting met de moderne wereld, vermoord door een 'moslimist', zoals de Algerijnen hun fundamentalisten noemen. De ideeën van Boudraf gingen de fundamentalisten

kennelijk te ver. Een reeks aanslagen op buitenlanders deed verscheidene internationale bedrijven in 1993-94 besluiten om medewerkers en hun gezinnen uit Algerije terug te trekken. Is de traditionele waarde van een godsdienst als innerlijke beleving gebruikt als middel tot het bereiken van politieke en economische doeleinden?

De confrontatie tussen onze cultuur en de islamtraditie leidt tot verscheidene probleemsituaties, zoals bijvoorbeeld de hoofddoekaffaire. Het dragen van de hoofddoek door Moslimmeisjes leidde tot problemen in het onderwijs, eerst in Frankrijk en later ook bij ons in België. De vraag omtrent "le part de signes d'appartenance à une communauté religieuse est ou non compatible avec le principe de laïcité" is en blijft nog steeds een discussiepunt in verschillende scholen. Over dit probleem is slechts weinig terug te vinden in de Koran. De 'hadith' (traditie) legt de nadruk op eenvoud en het vermijden van strakke kleding die het buigen tijdens het gebed bemoeilijkt. Door het hoofd te bedekken betuigt men eerbied voor Allah's engelen, die symbo-

Middel tot het bereiken van politieke en economische doeleinden?

(foto Nixon NBB)

lisch in de schedel huizen en beschermend moeten worden.

Dewinter

Een andere probleemsituatie is de algemene apathie ten opzichte van moskeën, zoals een dekretvoorstel van Vlaams-Blokparlement Dewinter omtrent "de betugeling van de wildgroei van de islamitische gebedsplaatsen". Dat voorstel veroorzaakte een publieke rel. Het houdt een reorganisatie van de ruimtelijke ordening en stedebouw in. De moskee is de plaats van teraardewerping of met andere woorden de plaats waar het 'solat' (gebed) wordt uitgevoerd. Strikt genomen zijn er geen specifieke reli-

gieuze bouwvereisten aan een moskee. Zo kan bijvoorbeeld de kamer van een gewone rijwoning als moskee dienen. Het gebed wordt in alle eerbied in stilte gehouden. Dewinter ziet moskeën in een stad als oorzaak van zowat alle grootstedelijke kwalen. Door het dekretvoorstel wil hij de Islam en zijn adepten van de Vlaamse bodem verwijderen, wat tegen de wet op de godsdienstvrijheid is.

De vraag is nu of deze probleem-situaties tot godsdienstbeperking kunnen leiden. Volgens de wet kan godsdienstigheid enkel beperkt worden wanneer men de belangen van de individuen wil beschermen op vlak van openbare veiligheid, openbare orde, gezondheid, rechten en vrijhe-

den van anderen. Godsdienstvrijheid impliceert dat zowel de overheid als de autochtone bevolking moet streven naar een zo groot mogelijke tolerantie.

Saïda Chair
De info-avond 'De islam, een wereldgodsdienst' vindt plaats op donderdag 26 januari om 20.00 u in Pangaea (Velsiusstraat 34) en bestaat uit drie onderdelen. Eerst is er een diavoorstelling over de ontstaansgeschiedenis van de islam, vervolgens komen de fundamentele leerstellingen van de islam en tenslotte gaat men in op de positie van de islam in een aantal sociale en politieke vraagstukken, bijvoorbeeld de positie van de vrouw, erfiskwesties, de visie van de islam tegenover andere godsdiensten en culturen.

Film van het Stuc genomineerd in Berlijn De nieuwe Greenaway komt uit Brussel

Eén van de Belgische inzendingen voor het filmfestival van Berlijn draagt de ietwat onwaarschijnlijke titel 'Als werkelijkheidszin bestaat moet mogelijkheidszin ook bestaan' en is geproduceerd door het Stuc, in koproduktie met het Brusselse Kunstenfestival en teatergroep Stan. De film is gebaseerd op het toneelstuk 'De fantasten' (Die Schwärmer) van de Oostenrijkse auteur Robert Musil, die ook bekend is van zijn romanreeks 'De man zonder eigenschappen'. De sineaste, Francisca Lambrechts, maakte eerder al de video 'Allons travailler! Pourquoi, pourquoi, pourquoi?', waarmee ze in kennerskringen enige bekendheid verwierf. Het Stuc bevond haar zeer getalenteerd en beloftevol. Reden genoeg om met haar aan een langspeelfilm te gaan werken. En die is dus nu geselecteerd voor vertoning in 'Forum des jeunes Films' op het Berlijnse filmfestival.

Rotterdam verschijnen, dat eind januari gehouden wordt. Oorspronkelijk zou de film overigens drie of zelfs vier uur gaan duren, maar bij nader inzien is hij tot anderhalf uur ingekort.

Almodovar

Dat alles heeft onder meer te maken met het beperkte budget dat voor de film voorhanden was. Om verscheidene redenen is de Vlaamse Gemeenschap namelijk nog steeds niet met subsidies over de brug gekomen. De film is er gekomen met steun van het Kunstenfestival, het Stuc, wat subsidies van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, waar de sineaste woont, en vooral veel vrijwilligers. Het Stuc hoopt uiteraard dat de Vlaamse Gemeenschap de film alsnog een financieel steuntje in de rug zal geven, maar zegt ook dat de terughoudendheid van de Gemeenschap op zich wel

deels te begrijpen is. Tenslotte gaat het enerzijds om een beginnend filmmaker zonder veel reputatie, en is anderzijds een vrij onconventionele werkwijze gevolgd bij het draaien van de film. Er is bijvoorbeeld van tevoren geen scenario vastgelegd, om zo vrij te kunnen nadenken en nog dingen te veranderen tijdens het werken.

Het lijkt echter ook wel zo te zijn dat de commissie die beoordeelt welke films en videoprodukties steun krijgen en welke niet, de neiging heeft grote, eerder risicoloze projecten uit te kiezen. Kleinere, minder makkelijke en meer vernieuwende producties, die ook commercieel niet echt voor de hand liggen, komen zo natuurlijk niet aan bod. Toch zijn die ook erg belangrijk, meent Dirk De Wit van het Stuc: "Er is zeker een publiek voor, we moeten het alleen op de juiste manier kunnen vinden. Ik denk dat het hoog tijd wordt dat er in de Vlaamse filmproductie eindelijk eens een film wordt gemaakt die meer vernieuwend is, dat er ruimte komt voor andere zaken dan films als 'Doens' en 'Max'. Bij vernieuwing denk ik dan aan wat bijvoorbeeld Peter Greenaway, Atom Egoyan en Pedro Almodovar gedaan hebben. Het is wel bewezen dat dat veel impact heeft op de filmgeschiedenis en op het gebruik van de beeldtaal."

Daarom vond het Stuc het ook belangrijk een film als deze te ondersteunen, in de hoop dat het in de toekomst wat makkelijker wordt voor films in dit genre om aan subsidies te geraken. Ondertussen wordt ook heel wat verwacht van het festival van Berlijn, waar 'Als werkelijkheidszin bestaat' moet mogelijkheidszin ook bestaan' geselecteerd zal worden voor vertoning in de sectie 'Forum des jeunes Films'. Dat is een platform voor jonge sineasten naast de officiële selectie, en de film komt dus niet in aanmerking voor een Gouden of Zilveren Beer. Een forum als dit is wel een mooie kans om distributeurs voor binnen- en buitenland te zoeken, en eventueel tv-interesse op te wekken. Ook bekendheid in de pers en een positieve reputatie voor de hedendaagse Belgische film zouden natuurlijk mooi meegenomen zijn. Rest ons nog te zeggen dat de film in zwart-wit is, dat hij erg tekstgebaseerd is en nogal moeilijk, maar naar verluidt wel heel mooi. Voor de premiere moet u in mei naar Brussel, maar in oktober speelt de film in het Stuc. U hoort er nog van.

Martijn Graumans

Eresenaat fel afgezwakt

Van het oorspronkelijke voorstel van rektor Dillemaans om een Eresenaat op te richten waarbij de leden inzage zouden krijgen in alle belangrijke documenten van de universiteit is maandag op Akademische Raad niet veel meer overeind gebleven. De eresenaat komt er nog wel maar de leden krijgen enkel het informatieblad Akademische Tijdingen en het jaarverslag van de KU Leuven toegestuurd.

Als eresenaatoren werd in het eerste voorstel vooral gedacht aan gelschipters, in de buurt verblijvende eredoktoren en invloedrijke personen uit belangrijke sociale, economische, politieke en culturele organisaties. Kringraad, de raad van de studentenbeweging die zich met onderwijsmaterie bezighoudt, had duidelijke bezwaren tegen het voorstel.

Kringraad vreesde in de eerste plaats dat zo'n eresenaat de democratische werking van de KU Leuven in gevaar kon brengen. Zo zou bij het beleid van de universiteit de nadruk te veel op externe adviezen komen te liggen, terwijl er volgens Kringraad veeleer gestreefd moet worden naar meer inspraak voor personeelsleden en studenten. Daarnaast stelde Kringraad dat de onafhankelijkheid van de KU Leuven op maatschappelijk vlak niet ter discussie kan staan en dat de macht van gelschipters en socioculturele organisaties zoveel mogelijk beperkt moet worden.

De vertegenwoordigers van Kringraad werden maandag in hun protest bijgestaan door een aantal dekanen. Ook zij vonden dat de democratische werking van de universiteit te veel in gevaar kan komen, zo stelde men is het voor een universiteit tegenwoordig wel onontbeerlijk om voldoende financiële middelen binnen te halen. Bovendien zou er momenteel te weinig contact zijn met de eredoktoren. De eresenaat zou dit contact terug kunnen bevorderen.

Uiteindelijk werd dan besloten om toch een eresenaat op te richten. Het orgaan zal echter een symbolische functie krijgen en wordt beschouwd als een manier om erkenning te verlenen aan eredoktoren. Ook wil men met de eresenaat de band met belangrijke afgestudeerden nauwer aanhalen. Om zoveel mogelijk de eigen onafhankelijkheid te kunnen bewaren, werd beslist in principe geen mensen uit politieke verenigingen in het orgaan op te nemen. Ook zal er door de universiteit geen lijst vrijgegeven worden van eresenaatoren. De eresenaatoren mogen — als ze dat willen — wel met hun titel te koop lopen.

(pvr)

Student Aid licht universiteit door

U denkt dat universitaire ontwikkelingsamenwerking slechts een randfenomeen is? Mis! Jaarlijks wordt er ongeveer vier miljard frank aan besteed, een bedrag dat vergelijkbaar is met wat de niet-gouvernementele organisaties (NGO's) krijgen.

Naar analogie van twee jaar geleden (toen de NGO-werking bestudeerd werd) wil Student Aid dit jaar eens in onze eigen universitaire wereld gaan kijken. Welke taak zou de universiteit moeten vervullen? Wie verdeelt het geld? Wie bepaalt het beleid? Wat kunnen wij als studenten doen? Wat doen onze professoren? Wat met het beleid ten aanzien van buitenlandse studenten?

De afgelopen maanden is Student Aid op speurtocht getrokken. Dat leverde, naast nog veel bijkomende vragen en bedenkingen, vele visie- en beleidsteksten op. Dat materiaal werd gebundeld in een reader, die bij Student Aid te verkrijgen is. De bedoeling van die reader is een grondige discussie op gang te brengen in de universitaire wereld, zowel bij professoren, assistenten als bij studenten.

Vandaar een oproep om samen met vrienden, kotgenoten, vereniging of kring eens een aantal keer bijeen te komen om te discussiëren over een bepaald aspect van de universitaire ontwikkelingsamenwerking. Dat kan gebeuren aan de hand van de teksten uit de reader, door te praten met de vele mensen die Student Aid gekontakteerd heeft en die bereid zijn in discussie te treden met de verschillende groepjes, of door zelf op speurtocht te gaan. Op een debat dat Student Aid op 8 februari organiseert, krijg je dan de kans de eigen bevindingen te konfronteren met de mening van de panelleden.

Op dinsdag, woensdag en donderdag tussen 19.00 u en 20.00 u is er op het lokaal van Student Aid (Sint-Michielsstraat 6, tel 32.45.82) iemand aanwezig om concrete afspraken te maken en de reader te verkopen. Je kan ook een briefje in de bus steken met de vraag om eens langs te komen. Vermeld wel duidelijk dat het voor Student Aid is.

(foto Kristof Braekeleire)

Er is de laatste tijd heel wat te doen geweest rond dierenwelzijn. Vorige week donderdag werd in de senaat een wetsvoorstel van minister van landbouw Bourgeois goedgekeurd. Deze nieuwe tekst zou een stap voorwaarts moeten betekenen in de richting van een humanere omgang met dieren. Dat dierenmisbruik niet kan, is voor zowat iedereen een uitgemaakte zaak. Als het echter om dierproeven gaat, ligt de zaak al wat gevoeliger. De keuze tussen het leven van mens of dier is vaak al te vlug gemaakt. Met dit dossier wil Veto op een objectieve, maar kritische manier de problematiek in beeld brengen. Met een schets van de situatie aan de KU Leuven, een rondleiding door het wetskluwen van ons land, en een bijdrage over het controversiële boek van dierenaktivist Peter Singer wordt het decor geschilderd waartegen de discussie tussen voor- en tegenstanders zich afspeelt. Daarna wordt het woord gegeven aan beide partijen, met name aan Michel Vandebosch van Gaia, en professor Billiau en dokter Meurrens, wetenschappers.

Dierproeven aan de KU Leuven Apen in Gasthuisberg

Het zal niemand verbazen dat aan de KU Leuven, één van de grootste geneeskundige onderzoekscentra in dit land, met dierproeven wordt gewerkt. Opvallend is dat in deze tijden van openheid en mogelijkheid tot maatschappelijke discussie nog steeds een mysterieus waas rond het geheel hangt. We vroegen ons af in hoeverre dit hermetisch afsluiten geen slecht geweten vormt, en kwamen in aanraking met een uiterst voorzichtige, maar toch zelfzekere proefdierenlobby.

Er zijn in het verleden al verschillende pogingen ondernomen om eksakt weer te geven hoe het er hier in Leuven precies aan toegaat. Af en toe sijpelde er wat informatie door, maar meestal slechts onvolledige flarden. De meeste gegevens die voorhanden waren en soms de media haalden, kwamen uit het milieu van de dierenbeschermingsorganisaties. De laatste jaren is er echter één en ander veranderd op gebied van wetgeving in ons land. De overheid eist een grotere openheid van labo's en de centra waar met proefdieren gewerkt wordt. Deze eis is een gevolg en een vertaling van de groeiende bezorgdheid over het welzijn van dieren. Dat deze bezorgdheid niet voor iedereen meteen ook een veroordeling van dierproeven inhoudt, lijkt men aan de KU Leuven slechts schoorvoetend te willen geloven. Elke poging om zelfstandig op onderzoek uit te gaan wordt vrijwel meteen in de kiem gesmoord. Dat bleek duidelijk toen wij in het animalium van Gasthuisberg een kijkje gingen nemen.

Gesloten

Op de vijfde en zesde verdieping van het centrum voor onderwijs en navorsing Gasthuisberg bevinden zich de animalia. Daar worden de dieren die voor geneeskundig onderzoek gebruikt worden ondergebracht. In hokken met ijzeren tralies wachten muizen, ratten, konijnen, honden, apen en andere dieren op het moment waarop zij de menselijke geneeskunde van dienst kunnen zijn. Er bevinden zich ook nog animalia in het Sint-Rafaëlziekenhuis en in Heverlee. Het moet gezegd dat de koolen proper zijn in Gasthuisberg. Er zijn dan ook dierenverzorgers die ervoor instaan dat alle dieren goed verzorgd worden.

Toch heeft de plaats iets onheilspellends, niet op zijn minst door deuren met "enkel toegang voor bevoegden". Het eerste onaangekondigde bezoek van Veto verliep zonder noemenswaardige problemen. Er was toen — bij wijze van spreken dan — geen kat te zien. Een tweede maal liep het echter fout. Net toen de fotograaf enkele dieren op de gevoelige plaat wou vastleggen, kwam één van de verzorgers roet in het eten gooien. Veto had het recht niet daar te zijn.

Uit lijsten die overal in de animalia ophingen werd duidelijk dat de dieren niet in Gasthuisberg zelf gekweekt worden. De KU Leuven heeft namelijk haar eigen proefdierenlaboratorium in Heverlee. Onderzoekers vragen de dieren aan die ze nodig hebben, het centrum kweekt ze zelf, of koopt ze aan via erkende leveranciers. Ook hier heerst een gesloten sfeer. Elke stap van ons werd nauwlettend gevolgd. Later bleek dat men er vrijwel meteen op de hoogte gebracht was van wat in de animalia gebeurd was. Toch vonden we dokter Kris Meurrens, hoofd van het proefdierenlaboratorium, bereid mee te werken aan het onderzoek, op een uiterst voorzichtige manier weliswaar.

Wettelijk

Volgens dokter Meurrens gebeurt alles aan de KU Leuven volgens de voorgeschreven regels. De dieren worden goed verzorgd, men streeft naar vermindering, verfijning en vervanging van de dierproeven (de drie V's), en de cijfergegevens worden nauwkeurig bijgehouden. Er wordt nu al werk gemaakt van de etische commissie die binnenkort waarschijnlijk bij wet verplicht zal zijn.

Waarom hangt er dan zo'n mysterieuze waas rond dierproeven? Meurrens: "Als onderzoekers plots gekon-

fronteerd worden met mensen die kritiek uitoefenen op hun dagelijkse doen en laten, is het normaal dat ze argwanend worden. Bovendien is het moeilijk de relevantie van bepaalde proeven uit te leggen aan mensen die geen wetenschappelijke vorming hebben genoten." Meurrens belooft een rondleiding in het proefdierenlaboratorium "zolang er geen foto's van apen genomen worden." Een week later blijkt de rondleiding toch niet meer te kunnen, nadat we een foto van twee proefkonijnen van rektorkandidaat professor Collen op de voorpagina geplaatst hebben.

Groei

Proeven op apen liggen volgens Meurrens nogal gevoelig bij de publieke opinie. Daarom worden ze ook zoveel mogelijk in kweekcentra aangekocht. "Dat wordt trouwens ook door de EG gestimuleerd. De controle op kweekcentra is immers veel gemakkelijker." Soms worden er ook apen aangekocht die in het wild gevangen zijn. Ze komen dan uit Zuid-Amerika, waar er een overbevolking is. Maar men probeert de aankoop van in het wild gevangen dieren zoveel mogelijk te beperken. "Vroeger was er wel eens een probleem met het transport in de zin dat meer dan de helft van de apen onderweg stierven, maar de laatste tijd valt dat mee." De in het wild gevangen apen worden aangekocht bij Smith-Kline. Deze firma is echter nogal berucht bij dierenbeschermers. Zo werden er, volgens dierenorganisatie Gaia, op 11 september nog 75 makaken vanuit het eiland Mauritius naar België getransporteerd in 15 houten kratten van 120 bij 30 cm. In elke krat zaten vijf apen. De apen waren bestemd voor Smith-Kline.

WIE VAN JULLIE
HEEFT ER AL HET
HONDENGER OPGEGEVEN?!

Het belang van 'Dierenbevrijding', een boek van Peter Singer

Inspiratie en kopzorgen

De tweede editie van 'Dierenbevrijding' ligt sinds vorig jaar in de boekhandels. Geschreven en herwerkt door Peter Singer, en het standaardwerk voor de dierenbeschermers. Zijn etische visie over de gelijkheid van alle dieren, al dan niet menselijke, geldt op dit ogenblik als de meest gezaghebbende op het gebied van dierenwelzijn. Geen onbelangrijke moraalridder dus, maar een stem waarnaar geluisterd wordt.

"Dit boek gaat over de tirannie van menselijke over niet-menselijke dieren. Deze tirannie heeft een hoeveelheid pijn en lijden voortgebracht, en doet dat nog steeds, die alleen vergeleken kan worden met het leed dat het gevolg is van de eeuwenlange tirannie van blanke mensen over zwarte mensen." Met deze verregaande vergelijking begint Singer zijn pleidooi. Een gewaagde stelling die hij echter niet zomaar poneert. De rest van zijn boek is een vurige argumentatie, bestaande uit een combinatie van feitenmateriaal en rationeel-filosofische redeneringen. Wat hij wil aantonen is dat de mens met al zijn superioriteitsgevoel in feite alle verhoudingen uit het oog verloor, en zijn macht botvriert op een zwakkere soort, het dier.

venschappelijke bijdragen op gebied van etiek, verschillende artikelen en diverse andere boeken over dierenwelzijn, schreef hij in 1975 'Animal Liberation'. Deze tekst werd door de auteur herzien en aangevuld in 1990. Anno 1994 ligt de vertaling daarvan in onze boekhandels. Hoewel ze niet meer diezelfde grote schokgolfs als in 1975 zal teweegbrengen, toen de dierenbevrijdingsbewegingen als paddestoelen uit de grond schoten, betekent deze tweede editie toch opnieuw een bron van inspiratie voor dierenactivisten, en een hoop kopzorgen voor wie liever rustig zijn maaltijd zou beëindigen.

Singer plaatst zijn argumenten dus op een filosofische sokkel. Zijn etische visie keert zich radicaal tegen het gangbare westerse denken in verband met dieren. Hierbij introduceert hij de term 'speciëcisme', of het kiezen voor de eigen soort. Hij vergelijkt dit met racisme en seksisme. De onderdrukte groep wordt in zijn belangen geschaad. Van belangen kan men spreken als een wezen, menselijk of niet-menselijk, kan lijden of genieten. Bij

Vegetarisme

Peter Singer, professor moraalfilosofie aan een Australische universiteit, en eveneens docent aan verschillende Amerikaanse universiteiten, is niet aan zijn proefstuk toe. Naast we-

(foto Kristof Broekeleire)

speciëcisme gaat het dus expliciet over de menselijke dieren die de belangen van niet-menselijke dieren niet respecteren, zoals bij racisme de zwarte systematisch vernederd wordt. Aldus Singer.

Overbodig

Singer wijdt ook twee lange hoofdstukken in zijn boek aan het beschrijven van twee voorbeelden van dierenmisbruik op grote schaal, namelijk dieproeven en de moderne bio-industrie. Zijn opsomming van de soms aan het abnormale grenzende wreedheden op dieren, doet huiveren. Het is vooral op basis van de bio-industrie dat Singer komt tot het doel van zijn pleidooi: het vegetarisme. Zijn oplossing klinkt eenvoudig: als wij als konsument vegetariër worden, dan verliest de bio-industrie zijn klanten, en worden de dieren daar tenminste al niet meer misbruikt. Daarbij stelt hij nog, op basis van vele feitelijke gegevens, dat 'vleesloos' eten gezond kan zijn, en bouwt hij een vernieuwende voedingstheorie op.

De schok die het boek in 1975 teweegbracht, en het succes dat het nu nog heeft, kan niet enkel en alleen verklaard worden door de onwetendheid die er vroeger was op vlak van dierenmisbruik. De naakte feiten kunnen massa's in beweging brengen, maar er is heel wat meer nodig om ze ook in beweging te houden.

Singer's opsomming vertoont trouwens enkele mankementen. Vooral bij dieproeven stoot soms de achterhaaldheid van de feiten, zelfs in de herwerkte versie. Zo haalt hij bepaald de psychologische proeven aan uit de jaren zeventig, die nu niet meer gebeuren. Dat vermeldt hij er dan ook bij. Op zich is het natuurlijk erg dat die proeven gedaan werden, maar als argument voor dierenbevrijding nu weegt zo iets niet zwaar door. Een ander zwak punt heeft te maken met zijn visie op geneeskundige dieproeven. Dat proeven in verband met cosmetica en huishoudmiddelen niet zo belangrijk zijn, wordt door de meesten onderschreven. Alternatieven zijn talrijk. Maar bij geneeskunde ligt dit alles veel gevoeliger. Singer's tegenwerking is zwak. Uit weinig gegevens trekt hij meteen de conclusie dat proeven er overbodig zijn.

kussie is mogelijk geworden. Zowel op persoonlijk vlak, als meer algemeen geeft hij als eerste aan iedereen de kans zich een onderbouwde mening te vormen, door de andere kant van de medaille te tonen, door de onmisbare tegenhanger te zijn van de gangbare norm. In die zin is zijn ongebruikelijkheid een levensnodzakelijk gegeven, niet in het minst voor de dieren zelf.

'Dierenbevrijding', tweede editie (1994), van Peter Singer, 381 pagina's, verschenen bij uitgeverij De Geus/Stichting Natuur en Milieu.

Maandelijks free-podium op den Tube. Iedereen die zich met muziek, teater, film, dans, video en dergelijke bezighoudt, maar nooit een podium vond om zijn artistiek ei kwijt te raken, is vanaf heden een probleem armer. "PlonZ en co" organiseert immers elke laatste vrijdag van de maand om 8 uur 's avonds een free-podium. Nu vrijdag 27 januari om 20 uur heeft het eerste free-podium plaats op het bootjehuis den Tube. PlonZ en co (een organisatie van den Tube en het Muziekatelier) hoopt op deze wijze, in een ontspannen sfeer, ruimte te bieden aan 'artisten' die geen hoge verwachtingen moeten inlossen. Zo krijgt iedereen een kans om zijn ding te doen voor een levend publiek, zonder voorafgaand bewijs van zijn kunnen voor te leggen. Kandidaten dienen enkel tijdig hun deelname mee te delen (uiterlijk een week voor de dag van het free-podium). Iedereen is dus welkom op den Tube, gelegen in de Leuvense Vaartkom, waar de toegang overigens vrij is. Voor meer informatie kan je terecht bij Geert Huybens, Parkstraat 126, 3000 Leuven. Telefonisch is hij te bereiken op het nummer 016/23.65.67.

(tvs) (foto Philippe De Keyser)

Norm

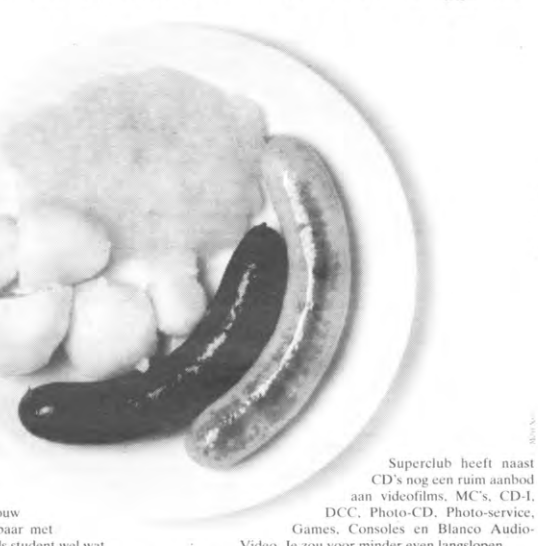
De etische visie die Singer aangehangt is moeilijk te weerleggen. De argumenten die tegenstanders in de loop der jaren opwierpen, ontkracht hij systematisch. Dat komt natuurlijk vooral tot uiting in deze tweede editie. Het is een antwoord op de reacties die hij kreeg. En hier wordt meteen ook het belang van Singer duidelijk. Hij heeft een stem gegeven aan de dierenwelzijnverdedigers. Zij kunnen nu meepraten op een bepaald nivo, dis-

Dierproeven

10% Korting op elke CD.

Daar kan je als student al wat voor krijgen.

Op vertoon van je studentenkaart krijg je bij Superclub Leuven immers een korting van 10% (tien) op al jouw favoriete CD's (niet cumuleerbaar met andere acties). En daar kan je als student wel wat anders voor krijgen, bijvoorbeeld zo'n heerlijk koppel pensen met appelmoes en gekookte aardappelen in een bekend Leuvense studentenrestaurant.

Superclub heeft naast CD's nog een ruim aanbod aan videocfilms, MC's, CD-I, DCC, Photo-CD, Photo-service, Games, Consoles en Blanco Audio-Video. Je zou voor minder even langslopen.

SUPERCLUB
home entertainment store
Bondgenotenlaan 145, 3000 Leuven

(advertentie)

	DUITSLAND	DENEM.	SPANJE	FRANKRIJK	GRIEKENL.	IERLAND	ITALIE	NEDERL.	PORTUGAL	VK	TOTAAL EG
Muizen	1.223.741	187.627	313.250	2.264.225	17.146	17.550	321.635	378.834	72.599	1.694.505	6.491.112
Ratten	611.530	87.083	135.659	871.789	5.468	3.053	294.345	286.276	2.944	872.622	3.170.769
Cavia's	101.842	8.162	17.464	147.495	430	423	20.696	19.044	3.412	129.158	448.126
Andere knaagdieren	25.905	3.247	1.201	33.461	0	249	15.760	9.384	1.675	19.707	110.589
Konijnen	70.228	6.299	17.307	113.773	631	1.112	28.754	13.060	2.180	44.442	297.786
Katten	1.921	138	96	2.808	0	17	325	542	0	2.807	8.591
Honden	6.517	332	1.497	7.721	5	45	1.144	2.078	123	7.620	27.082
Andere carnivoren	228	0	70	566	0			407	0	3.002	4.273
Paarden, ezels, ...	217	32	5	258	1	34		151	3	643	1.344
Varkens	12.158	2.110	1.109	15.467	95	153	338	7.876	779	8.335	48.420
Geiten en schapen	2.690	135	728	4.261	105	990	5	1.796	716	14.910	26.336
Runderen	3.079	221	74	2.425	0	1.488		2.386	530	6.041	16.244
Primates	1.668	89	25	3.132	0		291	611	1	2.728	8.545
Andere zoogdieren	286	403	0	392	0	37		71	0	1.808	2.997
Vogels	87.621	122	69.018	91.452	228	44		90.676	1.398	227.972	568.531
Reptielen	124	8.370	0	852	0			162	4	11	1.153
Amfibieën	6.568		390	30.690	1.660	4		4.810	553	13.530	66.245
Vissen	246.387		621	54.941	0			57.894	200	131.927	491.970
TOTAAL	2.402.710	304.370	558.823	3.645.708	25.439	25.199	683.293	876.058	87.117	3.181.768	11.790.485

Van alle EG-landen zijn enkel van België nog geen cijfers beschikbaar. Luxemburg, dat ook opvallend afwezig blijft in de lijst, doet geen proeven. Volgens een voorzichtige schatting van Erik Van Tilburgh van het ministerie van Landbouw zou het aantal proeven in België 800.000 bedragen. Dat is ongeveer zoveel als in Nederland.

Enkel het Vlaams Blok stemt tegen Wet op dierenbescherming is een lege doos

Donderdag werd in de senaat de nieuwe wet op het dierenwelzijn gestemd, met daarin ook een aantal nieuwe voorschriften voor dierproeven. Vandaar gaat het voorstel naar de kamer waar de uiteindelijke goedkeuring vermoedelijk nog wel een half jaar op zich zal laten wachten. De nieuwe wet bevat een aantal verbeteringen ten opzichte van de vorige wet uit 1986, maar of hij veel aan de laksheid op het ministerie van Landbouw zal kunnen veranderen, is erg twijfelachtig.

De vorige wet op de bescherming van het dierenwelzijn uit 1986 bood weinig garanties voor de controle op dierproeven. In de wet was er onder andere sprake van de oprichting van

een Deontologisch Comité, een Raad voor Dierenwelzijn, en de verplichte aangifte van de herkomst van honden en katten. Bovendien zouden de labo's die dierproeven uitvoeren, wettelijk erkend moeten zijn.

Attent

Ondanks al deze lovenswaardige bepalingen is van de uitvoering van de wet nooit veel in huis gekomen. Met elk van die initiatieven was er wel ergens een probleem. Op het ministerie van Landbouw stelde men "door onderbezetting van de afdeling dierenbescherming" andere prioriteiten en bij de betrokken ministers van Landbouw en Justitie ontbrak de politieke wil om werk te maken van de bepalingen in het Staatsblad.

Voor het oprichten van het Deontologisch Comité dat "tot taak heeft de deontologische problemen in verband met dierproeven te bestuderen", heeft ons land uiteindelijk moeten wachten tot november 1993. Het proces van oprichting is een perfect voorbeeld van politieke laksheid. De moeilijkheden begonnen toen de aanduiding van de voorzitter voor het comité door minister van Justitie Wathelet op zich liet wachten. Toen er na zeven jaar nog geen voorzitter was, besloot Agalev-senator Jo Cuyvers een brief te richten aan Wathelet om hem er attent op te maken dat het zijn taak was een voorzitter aan te duiden. De voorzitter kwam er dan toch en in een Koninklijk Besluit van 14 november 1993 werd bepaald hoe het Deontologisch Comité moest uitzien.

Obstruktie

De samenstelling van het Deontologisch Comité staat bij de dierenbescherming erg ter discussie. Van de

twintig leden zijn er slechts vier vertegenwoordigers van de Raad voor Dierenwelzijn. De rest van het comité bestaat uit vertegenwoordigers uit de geneesmiddelenindustrie of het wetenschappelijk onderzoek. Maar zelfs de vier vertegenwoordigers van de Raad voor Dierenwelzijn, die als taak heeft toe te zien op de bescherming van dieren in ons land, kunnen moeilijk allen onder de noemer dierenbescherming geplaatst worden. Van de negentien leden van de Raad gelden maximum zeven leden als dierenbeschermers. Verder zetelen in die raad nog acht leden die de wetenschappers en de dierenhandelaars vertegenwoordigen en zijn er nog vier afgevaardigden die met wat moeite als neutraal te bestempelen zijn. Het gaat om vertegenwoordigers van de Nationale Landbouwradaar en de Belgian Council for Laboratory Animal Science.

Erik Van Tilburgh van het ministerie van Landbouw geeft toe dat er problemen zijn met de raad: "Het probleem is dat er over alles gestemd moet worden. Daardoor wordt er amper naar elkaars argumenten geluisterd. De vertegenwoordigers van de dierenbeschermingsorganisaties hebben trouwens vaak geen enkel besef van de wetenschappelijke kant van de zaak. Daarom hebben we besloten om in het Deontologisch Comité vooral mensen te laten zetelen die tenminste op een wetenschappelijk gefundeerde manier over de zaken kunnen meepraten." Met de Raad voor Dierenwelzijn waren er al sinds de oprichting problemen. In 1990, zestien maanden na de oprichting, trok onafhankelijk lid Gillet al met een klacht naar de pers: "Er was ons een lokaal en een budget beloofd, maar tot vandaag moeten we gaan aankloppen bij de minister van Landbouw. Het ministerie van Landbouw voert een echte obstruktiepolitiek tegenover de dierenbeschermers."

EG

Ook van de erkenning van laboratoria is voorlopig nog niets in huis gekomen. Het laatste nieuws van het ministerie van Landbouw is dat er in zowat tweehonderdvijftig laboratoria dierproeven gedaan zouden worden.

Op het ministerie maakt men werk van een registratie van die laboratoria zodat men later kan overgaan tot inspectie. Door gebrek aan personeel kunnen we voorlopig niet veel meer doen, zo luidt het op het ministerie. Agalev-senator Jo Cuyvers vreest dat alle bestaande laboratoria zonder probleem erkend zullen worden.

Op Europees vlak loopt België trouwens hopeloos achter. Al van in 1986 bestaat de Europese richtlijn om statistische gegevens over de aard en het aantal dierproeven per land te leveren. Van alle EG-landen behalve België zijn deze gegevens beschikbaar. Erik Van Tilburgh van het ministerie van Landbouw maakt zich sterk dat het de volgende keer wel zal lukken. Bij Koninklijk Besluit is immers bepaald dat alle laboratoria elk jaar statistische gegevens over het gebruik van proefdieren in hun instelling moeten bezorgen aan het ministerie van Landbouw. Voorlopig zijn de cijfers nog niet beschikbaar.

Slachting

Het nieuwe voorstel dat donderdag plenair gestemd is in de senaat biedt vooral perspectieven voor de oprichting van etische commissies. Dat zijn commissies die moeten toezien op het verloop van proeven aan de eigen instelling. Het Deontologisch Comité zou dan belast worden met toezicht op die verschillende commissies. Voorlopig staat in het voorstel enkel dat er bij Koninklijk Besluit bepaald

kan worden dat er etische commissies dienen opgericht te worden. Volgens Jo Cuyvers ziet het ermaar uit dat de instellingen zelf zullen mogen bepalen wie er in de etische commissie zal zitten. Dokter Meurens van het proefdieren centrum van de KU Leuven stelde al dat het in principe mogelijk moet zijn dat daar aan de universiteit ook studenten inzetten.

Verder verleent de nieuwe wettelijke nog de mogelijkheid om bepaalde proeven te verbieden en is er een betere definitie van proefdieren en dierproeven naar analogie met de bepalingen van de Europese Gemeenschap. Het voorstel werd in de senaat met overgrote meerderheid goedgekeurd: 119 voorkeurstemmen en 24 onthoudingen. Enkel het Vlaams Blok stemde tegen. Zij vonden dat ook de rituele slachtingen verboden moesten worden.

Dierproeven

Literaire vereniging De Clauwaert organiseert

MET GROTER

'SNEEUW, KOORTS EN OOSTINDISCHE INKT'

Marcel Janssens

in gesprek met:

Herman de Coninck • Hella S. Haasse • Anton van Wilderoode

Woensdag 1 februari 1995 om 20 uur
in de Parthenonzaal (03.18) van het Mgr. Sencie Instituut
Erasmusplein 1 (Ravenstraat) in Leuven

Toegangsprijs: 200 fr. Leden De Clauwaert, Davidsfonds, GJP: 150 fr.

Info: Literaire vereniging De Clauwaert, Blijde-Inkomststraat 79-81, 3000 Leuven
(Tel. 016/22.18.01, fax 016/22.25.32)

m.m.v. Davidsfonds

Bebuquin geeft teaterstukken uit *Stukken van mensen*

Dat uitgeverij Bebuquin een prijzenswaardig en noodzakelijk initiatief is, zal wel niemand betwisten. De tekstuitgave van teaterstukken is iets waar bij ons nauwelijks een traditie in bestaat. Bebuquin doet daar iets aan en bracht tot nu toe vier teaterstukken uit. Kwestie van sympathie voor het nageslacht.

Al enkele jaren gaapt er een leegte in het Nederlandstalige uitgeverijlandschap: alhoewel er in het alternatieve teater interessante teaterproducties op de planken werden gebracht, vonden de teksten ervan op een of andere manier nooit hun weg naar een uitgever, en dus ook niet naar mogelijke lezers. Sinds de jaren tachtig is in ons taalgebied namelijk een traditie ontstaan van onafhankelijke teatermakers en -schrijvers, zoals bijvoorbeeld Jan Decorte en Jan Fabre, van wie de stukken heel moeilijk in de boekhandel te vinden zijn. Toentertijd werden ze soms wel te boek gesteld en verkocht na de voorstelling, maar daarna raakten de teksten alras in de vergetelheid en moest je goed zoeken om er eentje tegen te komen. Ook zijn er steeds meer bestaande uitgeverijen, zoals Dedalus en Kritik, die zich niet meer onledig houden met het uitgeven van teaterstukken.

Meesterkork

De laatste tijd blijkt er toch enige verandering in die situatie te komen. Enkele teatergezelschappen brengen hun eigen teksten uit, en er bestaan nu ook een paar gespecialiseerde teaterboekhandels. Uiteindelijk doet zich ook in de kunstcentra een besef van leegte gevoelen. Het Stuc in Leuven, Monty in Antwerpen en Nieuwpoort in Gent nemen initiatief en investeren in de teateruitgeverij Bebuquin, waarmee ze iets willen verhelpen aan het gat in een mogelijke markt. Maar Bebuquin wil ook meer zijn dan alleen maar de uitgever van 'het boekje bij de voorstelling'. Men neemt zich voor jaarlijks minstens één niet-gespeelde tekst uit te brengen. En voorlopig is dat al het geval voor drie van de vier uitgebrachte boekjes. Voorts profileert de uitgeverij zich voornamelijk op het Vlaamse gedeelte van het taalgebied, maar daarnaast komen ook Nederlandse auteurs aan bod. Tenslotte wil Bebuquin ook verzamelde werken van belangrijke auteurs uitgeven. Een dezer dagen verschijnt als eerste in de rij de 'Oeuvres' van Jan Decorte.

Vorig najaar gooiden Bebuquin dus haar eerste vier titels voor de haaien: 'Vier mannen' van Elvis Peeters, 'Onze Lievevrouw van Pijn' van Bruno Mistiaen, 'Rattewit' door Arnon Grunberg, en tenslotte 'Et voilà/Ombat', door Peter De Graef.

Het eerste en minst geslaagde boekje van de vier heet 'Onze Lievevrouw van Pijn' en werd getipt door Bruno Mistiaen, een man die eerder al teksten voor het Stuc ('De meesterkork') en voor Het Muziek Lod ('De vuurvogel') produceerde. 'Onze Lievevrouw van Pijn' verhaalt over een driehoeksrelatie aan het sterfbed van Rainer. Ook daarin betrokken zijn Sol, zijn vrouw, en een jongeman die Neeffe heet. Het stuk begint vanuit het gezichtspunt van Rainer, die vanop zijn sterfbed verkondigt dat zijn pijn eigenlijk gemeinsd is. Tegelijk lijdt Rainer aan dwanggedachten en waanvoorstellingen, veroorzaakt door de morfine die hem toegediend wordt door Sol en Neeffe. Dat zorgt doornheen het hele stuk voor een zekere dubbelzinnigheid, die open laat wat er echt is en wat Rainer zich beeldt. Toch is die ambivalentie niet van die aard om de lezer bij het nekhaar te grijpen. En ook de al dan niet bestaande relatie tussen Sol en Neeffe is niet bepaald intrigerend, dit door haar banaliteit. Een "sadistische komedie", zo vermeldt de achterflap: ten eerste is het stuk allerminst grappig, en met banaal sadisme alleen ben je ook al niet veel.

Vuurvogel

Sadisme komt net iets beter uit de verf in 'Rattewit' van de drie-entwintigjarige Nederlander Arnon Grunberg. Die was in 1994 zowat de literaire hype van het jaar in het Nederlandse taalgebied. Zijn roman 'Blauwe Maandagen' kende onder de critici zowel ferveur voor- als tegenstanders, en het publiek lustte er wel pap van: het boek werd al snel een bestseller. Bij Bebuquin bracht Grunberg dus 'Rattewit' uit, een werkje dat zo hartstochtelijk graag modern wil zijn, en daarvoor mechaniekjes toepast die al vijftig jaar gemeengoed zijn. Desalniettemin is dit bij momenten toch genietbare en amusante lectuur.

Het stuk speelt zich af in een kafee naast een joodse begraafplaats, waar zonet de vader van Michael is begraven. En wat er zich dan afspeelt in dat kafee, dat zijn discussies. Twistgesprekken tussen Michael, zijn moeder Hanna en Ginger Cobi, een toevallige bezoeker. Trialogen

Het stuk is allerminst grappig

(foto Karel De Weerd)

over van alles en nog wat, en dan nog liefst door elkaar zonder enige logische overgang. Drie mensen die ruzie maken zonder hun stem ook maar één toonhoogte te doen verspringen. De zoon over de moeder, hoe gestoord ze wel is, en over zichzelf, over vrijen met gereformeerde meisjes op dinsdagmiddag in de bioscoop, en ook over cannelloni. De moeder over de zoon, dat hij al haar centen erdoor heeft gegaagd. En Ginger Cobi vertelt zijn leven, maar niemand die er naar luistert.

Zo krijg je een tekst waarvan je voelt dat de schrijver aan de ene kant toch zo graag experimenteel wil zijn, maar dat anderzijds doet met technieken die intussen al lang gemeengoed zijn. Er zijn de overgangen die helemaal logisch zijn, er is het feit dat de personages in zichzelf opgesloten zitten en niet in staat zijn tot geslaagde communicatie, en er is de heterogene vermenging van het vulgair met het verhevene. Zo balanceert Arnon Grunberg konstant op het slappe koord van het epigonisme. "Een stortvloed van verwijten en verhalen van mislukkingen die geen spaander heel laat van de personages", zo spreekt de achterflap. Inderdaad zo, en dat maakt het boek tot aangenaam leesvoer, maar na het lezen blijft er maar weinig over wat echt blijft uit 'Rattewit': enkel een muffe geur van pseudo-avantgarde.

Leesvoer

De meest geslaagde Bebuquin-uitgave tot nu toe is 'Vier mannen' van Elvis Peeters, een tekst die wél op een originele manier experimenteel kan zijn. Peeters is onder andere zanger en tekstschrijver van de arty postwavegroep Aroma di Amore en van het meer chanson-

gerichte De Legende. Twee zwaar onderschatte groepen zijn dat die een unieke plaats innemen binnen de Nederlandstalige muziekcene, vooral door de schitterende songteksten van Elvis Peeters. In die teksten ontmantelt hun auteur systematisch clichés in de taal door optimaal gebruik te maken van metafoeren en woordspelletjes. Zo legt hij onvermoede lagen van de taal bloot in zijn teksten, die meestal over liefde of politiek handelen. In 1992 debuteert Elvis Peeters schriftelijk bij Kritik met de verhalenbundel 'Het uur van de aap', waarin in een zeer poëtisch proza dezelfde middeltjes toegepast worden, en waarin ook personages uit zijn liedjes voorkomen.

Woordspelletjes

Nu is er dan 'Vier mannen' bij Bebuquin. Het verhaal speelt zich af in een niet nader bepaald overzees gebied, waar vier mannen (Ad, Vic, Cas en Jeff) geheten) een zoektocht door de woestijn en een storm ondernemen naar de verkrachter van de zuster van Jeff. Tegelijk is dit ook, voor elk op hun eigen manier, een zoektocht naar een zekere zin in hun bestaan. Drie van de vier mannen vertellen in korte monologen elk hun verschillende versie van het verhaal.

'Vier mannen' is een vreemde tekst, waarvan je je eigenlijk afvraagt of dit nog een teatertekst is. Regie-aanwijzingen zijn er niet. De monologen van de mannen zijn louter herinneringen: op geen enkel moment is er ook maar enige vorm van interactie tussen de verschillende personages. Discussies zijn er wel, maar ze worden steeds verteld door één van de vier. Het taalgebruik van Elvis Peeters is sober, maar zeer poë-

tisch en krachtig: aan de ene kant spreekt uit het ritme van de korte zinnen een melancholie die de gemoedstoestand van de personages treffend weergeeft, anderzijds zijn de woordspelletjes en metafoeren veel subtieler dan in Peeters's liedjes-teksten.

Of dit nu teater is of niet, proza of poëzie, dat maakt in boekvorm tenslotte allemaal niet veel uit. Blijft over: een ongemene boeiende tekst, die doet uitkijken naar de nieuwe verhalenbundel van Elvis Peeters, die dit voorjaar zal verschijnen bij Van Halewijck. En laten we voor de rest maar hopen dat Elvis Peeters als prozast en toneel-schrijver niet zo onderschat zal blijven zoals hij dat is als liedjesmarchand.

De bekendste onder de Bebuquin-uitgaven is 'Et voilà/Ombat' van Peter De Graef, twee korte monologen die als enige van de nieuwe uitgaven al op de Vlaamse planken te zien waren, gespeeld door De Graef zelf. Twee voorstellingen waren dat waardoor De Graef unaniem door de critici op handen werd gedragen. En volkomen terecht: 'Et Voilà' en 'Ombat' zijn twee sterke stukken, die beide het poëtische zoeken in het filosoferen over het alledaagse.

Maup

'Et voilà' is gebaseerd op een verhaal van Guy de Maupassant. "In een ruimte, een man" is alles wat er als regie-aanwijzing staat aangeduid. Die verder niet gespecificeerde man doet zijn verhaal: over zijn relatie met ene Lardier, een fysicus die hij ontmoet op een zakenreis in de tropen, en die daar vermoord wordt omdat hij overspel heeft gepleegd met een autochtone dame. Dat is iets wat als rode draad door de monoloog loopt, en waaruitens de man in de ruimte allerlei pseudofilosofische weetjes breit, zoals bijvoorbeeld over het 'zijn' van de koe of over 'Et Voilà'. Dat is een pastiche van de ontologische categorieën van Aristoteles: "Je hebt eerst mineralen, steentjes in feite, planten, dieren, mensen,...et voilà! Wezens. Maar hoe kunt ge zo iets duidelijk maken?" 'Et voilà' is dus dat wat er méér is, maar is ook iets waar je als simpele ontologische mens meer last dan goeds van mag verwachten. Dat maakt Peter De Graef je dan duidelijk in een plebeïsche taalgebruik, en door volksfilosofische weetjes over wat er rondom een gewone mens gebeurt. Uiteindelijk is dan het punt dat die mens zich door het leven beweegt zoals een koe door een weide: enkel bekommerd om het bevredigen van aardse behoeften en te dom om te zien welk een rund hij eigenlijk wel is.

Seriemoordenaar

'Ombat' is een recentere monoloog van Peter De Graef die heelwat gelijkenissen vertoont met 'Et voilà'. De verteller is Ørgen Massanen, een Finse priester in Brazilië, die heel wat gemeen heeft met de verteller van 'Et Voilà'. Ook hij heeft zo zijn twijfeltjes over het leven, en ook hij filosofeert graag op volkse wijze. Hij vertelt over Ombat, een Braziliaanse seriemoordenaar, die de inkarnatie is van het kwade in het leven. Gekonfronteerd met het kwade weet Ørgen echt niet meer waar hij staat: steeds weer wordt hij gekonfronteerd met het feit dat hij wil weten wat hij had moeten doen. 'Ombat' kan je dit voorjaar nog gaan bekijken in de Minnepoort, en afgaande op deze tekst en op de kritische reactie op de opvoering door De Graef zelf, is dat een kans die je zeker niet mag laten liggen.

Als je alle boekjes samen bekijkt, zie je dat ze inderdaad sterk gekenmerkt zijn door de omgeving waaruit ze komen. Ze zijn experimenteel en oorspronkelijk zoals het werk dat in die kunstcentra opgevoerd wordt. Allemaal zijn ze zeer vaag in het geven van regie-aanwijzingen en zo doen ze een uitdrukkelijk beroep op de inventiviteit van regisseurs die het werk eventueel willen opvoeren. Sommige auteurs slagen erin om tegelijk experimenteel en goed te zijn, bij andere loopt dat soms al eens fout. Desalniettemin is het uberhaupt belangrijk dat een initiatief als Bebuquin bestaat, en de eerste lichte boekjes die werden uitgegeven mag toch gezien worden.

Joris Janssens

De uitgaven van Bebuquin zijn verkrijgbaar in de boekhandel en in de kunstcentra die Bebuquin financieren, waaronder dus ook het Stuc.